

Լ Ե Ռ Ն Ա Յ Ի Ն Ղ Ա Ր Ա Բ Ա Ղ Ի Հ Ա Ն Ր Ա Պ Ե Տ Ո Ւ Թ Յ Ա Ն Կ Ա Ռ Ա Վ Ա Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

«14» հ ու լ ի ս ի 2015 թ .

N 455-Ն

ք . Ստե փան ակ ե ր տ

Լ Ե Ռ Ն Ա Յ Ի Ն Ղ Ա Ր Ա Բ Ա Ղ Ի Հ Ա Ն Ր Ա Պ Ե Տ Ո Ւ Թ Յ Ա Ն Մ Ա Ր Տ Ո Ւ Ն Ո Ւ Շ Ր Ջ Ա Ն Ի Մ Ի Շ Ա Ր Ք
Հ Ա Մ Ա Յ Ն Ք Ն Ե Ր Ո Ւ Մ Բ Ս Ջ Մ Ա Ս Յ Ա Խ Ո Տ Ա Բ Ո Ւ Յ Ս Ե Ր Ի Մ Շ Ա Կ Ո Ւ Թ Յ Ա Ն
2015 Թ Վ Ա Կ Ա Ն Ի Ծ Ր Ա Գ Ի Ր Ը Հ Ա Ս Տ Ա Տ Ե Լ Ո Ւ Մ Ա Ս Ի Ն

Հ ի մ ք ը ն դ ու ն ե լ ո վ «Ի ր ա վ ա կ ա ն ակ տե ր ի մ ա ս ի ն» Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ա ն օ ր ե ն ք ի 13-ր դ հ ո դ վ ա ծ ը Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ա ն կ առ ա վ ա ր ու թ յ ու ն ը **ն ր ն շ ու մ է .**

1. Հ ա ս տ ա տ ե լ Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ա ն Մ ա ր տ ու ն ու շ ր ջ ա ն ի մ ի շ ա ր ք հ ա մ ա յ ն ք ն ե ր ու մ ք ա գ մ ա մ յ ա խ ո տ ա ք ու յ ս ե ր ի մ շ ա կ ու թ յ ա ն 2015 թ վ ա կ ա ն ի ծ ր ա գ ի ր ը (ա յ ս ու հ ե տ՝ Ծ ր ա գ ի ր) հ ա մ ա ձ ա յ ն հ ա վ ե լ վ ա ծ ի :

2. Ս ա հ մ ա ն ե լ , ո ր

1) Ծ ր ա գ ի կ ա տ ա ր մ ա ն հ ս կ ո դ ու թ յ ու ն ը վ ե ր ա պ ա հ վ ու մ է Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ա ն գ յ ու դ ա տ ն տե ս ու թ յ ա ն ն ա խ ա ր ա ր ու թ յ ա ն ը .

2) Ծ ր ա գ ի շ ր ջ ա ն ա կ ն ե ր ու մ ի ր ա կ ա ն ա գ վ ո դ մ ի ջ ո գ առ ու մ ն ե ր ի պ ա տ ա ս խ ա ն ա տ ու է հ ա ն դ ի ս ա ն ու մ Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ա ն Մ ա ր տ ու ն ու շ ր ջ ա ն ի վ ա ր չ ա կ ա գ մ ը .

3) Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ա ն Մ ա ր տ ու ն ու շ ր ջ ա ն ի վ ա ր չ ա կ ա գ մ ը ե ո ա մ ս յ ա կ ա յ ի ն հ ա շ վ ե տ վ ու թ յ ու ն է ն ե ր կ ա յ ա գ ն ու մ Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ա ն գ յ ու դ ա տ ն տե ս ու թ յ ա ն ն ա խ ա ր ա ր ու թ յ ու ն՝ ս ու յ ն Ծ ր ա գ ի շ ր ջ ա ն ա կ ն ե ր ու մ ի ր ա կ ա ն ա գ վ ա ծ մ ի ջ ո գ առ ու մ ն ե ր ի մ ա ս ի ն .

4) Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ա ն գ յ ու դ ա տ ն տե ս ու թ յ ա ն ն ա խ ա ր ա ր ու թ յ ու ն ը տ ն տե ս ա կ ա ն տ ա ր ի ն ա վ ա ր տե լ ու ց հ ե տ ու՝ ե ո ա մ ս յ ա ժ ա մ կ ե տ ու մ Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ա ն կ առ ա վ ա ր ու թ յ ու ն է ն ե ր կ ա յ ա գ ն ու մ հ ա շ վ ե տ վ ու թ յ ու ն՝ կ ա տ ա ր ա ձ ա շ խ ա տ ա ն ք ն ե ր ի ն ի ր ա կ ա ն ա գ ր ա ձ մ ի ջ ո գ առ ու մ ն ե ր ի մ ա ս ի ն :

3. Ս ու յ ն ո ր ո շ ու մ ն ու ժ ի մ ե ջ է մ տ ն ու մ պ ա շ տ ու ն ա կ ա ն հ ր ա պ ա ր ա կ մ ա ն ը հ ա ջ ո ր դ ո դ օ ր վ ա ն ի ց :

Լ Ե Ռ Ն Ա Յ Ի Ն Ղ Ա Ր Ա Բ Ա Ղ Ի
Հ Ա Ն Ր Ա Պ Ե Տ Ո Ւ Թ Յ Ա Ն Վ Ա Ր Չ Ա Պ Ե Տ

Ա . Հ Ա Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն Յ Ա Ն

Հավելված
Լեռնային Ղարաբաղի
Հանրապետության կառավարության
2015 թվականի հունիսի 14-ի
N 455-Ն որոշման

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՑՈՒՂԱՏՆՏ ԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ**

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՐՏՈՒՆՈՒ
ՇՐՋԱՆԻ ՄԻ ՇԱՐՔ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐՈՒՄ ԲԱԶՄԱՄՅԱ
ԽՈՏԱԲՈՒՅ ՍԵՐԻ ՍՇԱԿՈՒԹՅԱՆ 2015 ԹՎԱԿԱՆԻ**

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ - 2015 ԹՎԱԿԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅ ՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅ ՈՒՆ

- I. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏ ԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ
- II. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑ ՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ՄԻՋՈՑ ԱՌՈՒՄՆԵՐԸ
- III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑ ՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼ ՎՈՂ ԱՐԴՅ ՈՒՆՔՆԵՐԸ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության Մարտունու շրջանի մի շարք համայնքներում բազմամյա խոտաբույսերի մշակության 2015 թվականի ծրագրով (այսուհետ՝ Ծրագիր) նախատեսվում է միջոցառումներ իրականացնել Բերդաշեն, Գիշի, Եմիշճան, Զարդանաշեն, Խնուշինակ, Կարմիր Շուկա, Կոլխոգաշեն, Ճարտար, Մաճկալաշեն, Շեխեր, Ջիվանի, Մարգաշեն, Սոս, Մալիտակաշեն, Վարանդա, Քարահունջ և Քերթ համայնքներում, որոնց հեռավորությունը մայրաքաղաք Ստեփանակերտից տատանվում է 29-55 կիլոմետրի սահմաններում, իսկ Մարտունի շրջկենտրոնից՝ 10-47 կիլոմետրի սահմաններում:

Մարտունու շրջանի համաչափ զարգացումը մեծապես պայմանավորված է համայնքների գյուղատնտեսության զարգացմամբ, քանի որ ներկայումս և տեսանելի հեռանկարում շրջանի բնակչության մեծ մասի կենսամակարդակի բարձրացման աղբյուր են լինելու այն եկամուտները, որոնք ստացվում են գյուղատնտեսական արտադրությունից և գյուղատնտեսության բնագավառում վարձու աշխատանքից՝ հաշվի առնելով շրջանում առկա հողային, աշխատանքային, տեխնիկական ռեսուրսները:

Սույն Ծրագրով ներկայացվում են Մարտունու շրջանի մի շարք համայնքներում բազմամյա խոտաբույսերի մշակության 2015 թվականի իրականացվելիք միջոցառումները և ակնկալվող արդյունքները:

I. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Նպատակը.

Վերջին տարիներին բնակլիմայական անբարենպաստ պայմանները բացասաբար են անդրադարձել շրջանի բնական կերտանդակներին՝ արոտավայրերի ու խոտհարքերի բերքատվության վրա, ինչը կարող է հետագայում խնդիրներ առաջացնել անասունների կերակրման առումով՝ ազդելով կենդանիների մթերատվության վրա:

Հաշվի առնելով գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքում անասնաբուծության ճյուղի տեսակարար կշռի ավելացման անհրաժեշտությունը, անասնազլխաքանակի աճի միտումները և դրանով պայմանավորված անասնակերի բազային կայունացման կարևորությունը, ինչպես նաև հողերի արդյունավետ օգտագործման անհրաժեշտությունը, առաջարկվում է շրջանում առկա բազմամյա խոտաբույսերի մշակության համար պիտանի տարածքները դնել կորնգանի մշակության տակ:

Սույն Ծրագրի հիմնական նպատակն է Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության Մարտունու շրջանի մի շարք համայնքներում կերային կայուն բազայի ստեղծումը՝ հաշվի առնելով անասնաբուծության զարգացման դրական առաջընթացը:

Խնդիրները .

- 1) համայնքներում գյուղատնտեսության ճյուղերի համաչափ զարգացման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծում .
- 2) կերարտադրության և անասնաբուծության զարգացման համար նպաստավոր պայմանների ստեղծում .
- 3) առկա գյուղատնտեսական նշանակություն հողերի լիարժեք օգտագործման և հողերի վիճակի բարելավման համար հնարավորությունների ստեղծում :

II. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ՄԻՋՈՑ ԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

Մարտունու շրջանի մի շարք համայնքներում կատարած ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ համայնքներում կերարտադրության և անասնաբուծության զարգացման համար, առջնահերթ, անհրաժեշտ է իրականացնել կերային բազմամյա խոտաբույսերի մշակություն (կորնգան) :

Բազմամյա կերային մշակաբույսերի տարածքների ընդլայնումը կարևորվում է ինչպես անասնների համար կերային բազայի ապահովման, այնպես էլ վարելահողերի կառուցվածքի բարելավման տեսանկյունից : Ծրագրով նախատեսվում է բազմամյա խոտաբույսերի 220 հեկտար տարածքի մշակություն համար հատկացնել 6 930 000 ՀՀ դրամ : Նշված ֆինանսական միջոցները կտրամադրվեն բազմամյա խոտաբույսերի տակ նախատեսված տարածքների մշակություն համար (դիզվառելիքի ձեռքբերում) և հատույց շրջանի վարչակազմի կողմից ներկայացված համապատասխան հայտի հիման վրա Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության կողմից 2015 թվականի պետական բյուջեով «Ենթաշրջանային ծրագրերի իրականացում» միջոցառմամբ նախատեսված միջոցներին, իսկ համապատասխան քանակություններում սերմացուն հողօգտագործողներին կտրամադրվի Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում կերարտադրության և անասնաբուծության զարգացման 2015-2017 թվականներին ծրագրի շրջանակներում :

Ծրագրի իրագործման համար 2015 թվականին պահանջվող ներդրումներն ըստ համայնքների և Ծրագրի իրագործման համար 2015 թվականին պահանջվող ներդրումներն ըստ եռամսյակների ներկայացված են NN 1 և 2 աղյուսակներում :

Աղյուսակ N 1

ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹՄԱՆ ՀԱՄԱՐ 2015 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ՊԱՀ ԱՆՋՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐՆ ԸՍՏ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ

(ՀՀ դրամ)

<i>Հ/հ</i>	<i>Համայնքը</i>	<i>Նախատեսվում է ցանքս (հեկտար)</i>	<i>Պահանջվող դիզվառելիքի գումարը</i>
1	Բերդաշեն	40,7	1 282 050
2	Գիշի	26,5	834 750
3	Եմիշճան	8,0	252 000
4	Զարդանաշեն	6,2	195 300
5	Խնուշինակ	6,2	195 300
6	Կարմիր Շուկա	15,3	481 950

7	Կոյ խոց աշէն	2,0	63 000
8	Ճարտար	11,2	352 800
9	Մաճկալ աշէն	8,2	258 300
10	Շէխէր	17,3	544 950
11	Ջիվանի	10,2	321 300
12	Մարգագ աշէն	13,5	425 250
13	Սոս	20,4	642 600
14	Սպիտակ աշէն	9,0	283 500
15	Վարանդա	6,0	189 000
16	Քարահունջ	4,0	126 000
17	Քերթ	15,3	481 950
Ընդամենը		220,0	6 930 000

Աղյուսակ N 2

ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ 2015 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ՊԱՀ ԱՆՋՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐՆ ԸՍՏ ԵՌԱՄՍՅ ԱԿՆԵՐԻ

(ՀՀ դրամ)

Հ/հ	Ներդրումներին պատկանող	2015 թվական	այդ թվում՝ ըստ եռամսյակների			
			1-ին	2-րդ	3-րդ	4-րդ
1.	Կերպարի ներգրավումը խոստովանելու և մշակութային արժեքների պահպանումը	6 930 000		3 189 000	3 741 000	

III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՅՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼ ՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Համապատասխան ներդրումներ կատարելու դեպքում սույն Ծրագրի իրականացումից ակնկալվում է Մարտունու շրջանի միջառնակային համայնքներում գյուղատնտեսության ոլորտում կերպարտադրության և անասնաբուժության զարգացման առաջընթաց, որն առաջիկա տարիներին կդրսևորվի հետևյալ արդյունքներով՝

1) դրական տեղաշարժեր կլինեն բուսաբուժության և անասնաբուժության ներձյուղային կառուցվածքում. կավելանան կերպարի մշակաբույսերի տարածքները, կաթի և մսի համախառն արտադրությունը.

2) կերպարի մշակաբույսերի մշակությունը դրական ազդեցություն կունենա գյուղատնտեսական հողատեսքերի բերրիության բարձրացման վրա: Այն, որպես ցանքաշրջանառության կարևոր օղակ, կնպաստի դաշտերի՝ մոլիբդենի և ֆոսֆորի կառուցվածքի բարելավմանը և ազոտով հարստացմանը, կբարձրանա դրանից հետո մշակվող կուլտուրաների բերքատվությունը.

3) անասնազլխաքանակի ավելացման արդյունքում կբարձրանա բնական կերահանդակների օգտագործման մակարդակը.

4) տեղական արտադրության հաշվին կբարձրանա անասնաբուժական մթերքներով ապահովվածության մակարդակը.

5) անասնաբուծական մթերքներին արտադրության ծավալներին ավելացումը կնպաստի վերամշակման ճյուղի զարգացմանը:

6) գյուղատնտեսության ոլորտի գործունեության արդյունքում կբարձրանա բնակչության զբաղվածության մակարդակը, կավելանան եկամուտները:

Իրականացվող ներդրումների հաշվին կկատարվի 220 հեկտար բազմամյա կերային խոտաբույսերի ցանքս՝ 2015 թվականի գարնանը և աշնանը, որից հետագա տարիներին կսպասվի միջինը 1090-1180 տոննա համախառն բերք՝ տարվա կտրվածքով. 1 տոննայի միջին արժեքը կազմում է 35 000 ՀՀ դրամ: Ստացված կերակուլ տուրաների օգտագործման դեպքում ակնկալվում է ստանալ 2 ուրջ 41 տոննա միս՝ կենդանի քաշով, որի ընդհանուր արժեքը գներով կազմում է 41 000 000 ՀՀ դրամ:

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏ ՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱԿԱՐ**

Լ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ